

ГИПОТАЛАМИЧЕСКАЯ РЕГУЛЯЦИЯ ПЕРЕДНЕЙ ЧАСТИ ГИПОФИЗА
(REGLAREA HIPOTALAMICĂ A LOBULUI ANTERIOR HIPOFIZAR)

Szentágotai-Flerkó-Mess-Halász
Akadémiai Kiadó, Budapest, 1965.

Această monografie de 350 pagini se ocupă cu o problemă foarte actuală și mult discutată în medicina contemporană. În prefață autorii recunosc că în cercetarea problemei au preferat metodele morfologice, rezervând însă spațiul necesar pentru concepția morfofuncțională.

În ultimele două decenii s-a deschis un nou capitol în medicină, s-a format o știință nouă, neuroendocrinologia. În dezvoltarea acestei științe rezultatele obți-

nute în cercetarea interrelațiilor între hipotalam, hipofiză și alte glande endocrine au jucat un rol foarte important. Primele generalizări importante în privința corelațiilor endocrine se găsesc în excelența monografie a lui Harris, apărută în 1955, din care reiese fără îndoială că controlul activității tuturor glandelor endocrine se realizează prin intermediul hipotalamusului. S-au stabilit modalitățile de reglare a activității lobului anterior hipofizar de către hipotalamus, cit și direcția cercetărilor viitoare ale interrelațiilor hipotalamus-hipofiză-glandă endocrină „tintă“.

În ultimul timp s-a acordat o atenție deosebită studiului nucleilor neurosecretori ai hipotalamusului. Un număr mare de articole se ocupă cu activitatea neurosecretorie a hipotalamusului și cu interrelația existentă între acesta și funcțiile celorlalte glande endocrine. Și totuși cercetarea cu ajutorul metodelor descriptive sau morfofuncționale a hipotalamusului ca un teritoriu integral, și îndeosebi a regiunilor microcelulare, a fost insuficientă. Pe acest fond apariția monografiei profesorului *Szentágotai* și colab. (de la Institutul de medicină din orașul Pécs — Ungaria) în limbile engleză și rusă este un fapt important și actual.

Această carte conține rezultatele cercetărilor efectuate de colectivul amintit în ultimii 10 ani, în problema reglării activității trofice a lobului anterior hipofizar de către hipotalamus. Alături de metode pur endocrinologice, autorii au utilizat pe scară largă metodele morfofuncționale pentru punerea în evidență a dereglărilor la acest nivel în diferite condiții de experiență.

Regiunea hipotalamică este considerată de autori ca un centru nervos complex, în care se găsesc forme sinaptice caracteristice, dendrite cu ramificații specifice și fascicule de fibre aferente și eferente proprii. O mare valoare reprezintă datele referitoare la cito- și mieloarhitectonica nucleilor microcelulari hipotalamici și a interrelațiilor acestora cu formațiunea reticulată a mezencefalului. În legătură cu analiza excelență a proprietăților morfofuncționale ale nucleilor centromediali ai hipotalamusului se pune problema apartenenței acestora formațiunii reticulate a trunchiului cerebral.

Concepția originală a profesorului *Szentágotai* asupra reglării hipotalamice a funcției lobului anterior hipofizar se încadrează organic în principiul modern al autoreglării prin „feed-back“. În sistemul complex al autoreglării neurohormonale autorii includ și hipotalamusul. În problema interreglării hipotalamo-hipofizare și glandulare autorii disting două tipuri de „feed-back“: „extern“ și intern“. Prin această concepție organismul se consideră din punct de vedere morfo-funcțional ca un întreg.

În capitolele 4, 5 și 6 se pot găsi datele cercetărilor histofiziologice, care stau la baza concepției amintite asupra tipurilor și modalităților de reglare. Merită apreciere obiectivitatea autorilor cu care tratează această problemă atât de complexă, recunoscând că concepțiile schițate în această lucrare nu pot fi extinse asupra problemei reglării tuturor funcțiilor trofice ale adenohipofizei anterioare, dar pot fi aplicate cu succes în mecanismul de reglare a producției de ACTH.

Prezintă un interes deosebit felul în care este concepută problema localizării funcțiilor în hipotalamus. Autorii resping posibilitatea localizării prea restrinse în hipotalamus, acceptând o localizare mai difuză cu strinse interacțiuni și legături cu alte regiuni din hipotalamus și din sistemul nervos central. O excepție o constituie celulele neurosecretoare din hipotalamus, care prin însăși natura lor presupun o localizare bine definită.

În elaborarea bogatului material prezentat în această lucrare, autorii au folosit metodele cele mai moderne de cercetare bazate pe principiul tehnicii stereotaxis-ului.

Prin conținutul foarte bogat în date și în concepții originale ale autorilor cartea reprezintă o mare valoare pentru specialiști și pentru medicii cu profil de medicină generală.

J. László